

Соломія Федор,
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка;
Науковий керівник: викладач
Данік Надія Андріївна

ВПРОВАДЖЕННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННЯ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ

Сучасна освіта потребує нових підходів до викладання, які враховують індивідуальні особливості учнів, їхні інтереси та потреби. Польська мова, як іноземна або друга рідна, є важливим компонентом навчальної програми багатьох шкіл, особливо в регіонах з польською діаспорою. Проте традиційні методи викладання часто не викликають достатньої зацікавленості в учнів і не сприяють активному засвоєнню матеріалу.

У зв'язку з цим інтерактивні методи навчання набувають дедалі більшої популярності. Вони роблять процес навчання динамічним, цікавим і ефективним. Використання інтерактивних технологій сприяє розвитку мовленнєвої компетентності, знижує мовний бар'єр та формує позитивне ставлення до предмета. У цій статті ми розглянемо основні інтерактивні методи викладання польської мови у закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО) та їхній вплив на мотивацію учнів.

Основні інтерактивні методи у викладанні польської мови

Проектний метод – один із найефективніших способів навчання мови, який поєднує самостійну та групову роботу учнів. Виконуючи проекти, школярі досліджують певну тему, створюють презентації, відеоролики, стіннівки чи навіть театральні постановки польською мовою.

Наприклад, учні можуть готувати мультимедійний проєкт про польську культуру, традиції чи відомих особистостей. Це не лише розширює їхній кругозір, а й дає змогу застосовувати мовні знання на практиці. Проектна діяльність формує вміння працювати в команді, аналізувати інформацію та творчо підходити до навчання.

Рольові ігри дають можливість учням практикувати мову в реальних ситуаціях. Наприклад, під час уроку можна організувати "віртуальну подорож" до Польщі, де школярі гратимуть ролі туристів і місцевих жителів, спілкуючись виключно польською мовою.

Такий підхід допомагає подолати страх перед спілкуванням іноземною мовою та значно покращує вимову і словниковий запас. Крім того, драматизація (інсценізація літературних творів, діалогів) сприяє глибшому розумінню текстів та розвиває емоційний інтелект.

Сучасні школярі звикли до цифрового середовища, тому інтеграція онлайн-ресурсів у процес навчання є важливим елементом ефективної освіти. До найбільш популярних інструментів належать:

- **Kahoot!** та **Quizizz** – інтерактивні вікторини, які роблять перевірку знань веселою та захопливою.
- **Duolingo** та **Memrise** – мобільні додатки для вивчення мови, які допомагають учням у позакласному навчанні.
- **Padlet** – онлайн-дошка для спільної роботи, де учні можуть публікувати свої ідеї та коментарі.

Використання цифрових технологій підвищує мотивацію до навчання, оскільки учні отримують можливість навчатися в ігровій формі та самостійно контролювати свій прогрес.

Командна робота сприяє розвитку комунікативних навичок і вчить учнів співпрацювати. Наприклад, можна використовувати метод "карусель", коли учні працюють у парах, а потім змінюють партнерів, повторюючи завдання з новими учасниками.

Інший цікавий варіант – метод "ажурної пилки": клас ділиться на групи, кожна з яких вивчає певну частину теми, а потім учні пояснюють матеріал один одному. Такий підхід дозволяє ефективно засвоювати великі обсяги інформації, тренує навички узагальнення та презентації знань.

Ігрові методи – це чудовий спосіб зробити навчання цікавим і мотивуючим. Вони включають мовні квести, вікторини, настільні ігри та інтерактивні завдання. Наприклад, можна організувати "Польську мовну олімпіаду", де учні виконуватимуть різні мовні випробування, змагаючись за звання "кращого мовознавця".

Гейміфікація сприяє не лише навчанню, а й розвитку логіки, критичного мислення та креативності.

Досвід багатьох педагогів та результати освітніх досліджень підтверджують, що інтерактивні методи мають значний позитивний вплив на навчальний процес. Вони допомагають:

- підвищити інтерес до польської мови завдяки динамічним та нестандартним формам роботи;

- зменшити страх перед помилками та мовним бар'єром;
- покращити засвоєння матеріалу через активну взаємодію учнів;
- сприяти розвитку самостійності, відповідальності та вміння працювати

в команді.

Крім того, інтерактивне навчання дає можливість урізноманітнити заняття та зробити їх більш адаптивними до потреб кожного учня.

Висновки. Впровадження ігрових технологій у навчання польської мови в закладах загальної середньої освіти відкриває широкі можливості для підвищення мотивації учнів, покращення засвоєння матеріалу та розвитку комунікативних навичок. Ігрові методи сприяють створенню інтерактивного середовища, що стимулює навчальну активність і робить процес опанування мови більш ефективним та захопливим.

Однак реалізація ігрових технологій супроводжується низкою викликів, серед яких: необхідність адаптації навчальних програм, підготовка педагогів до використання ігрових методик, а також забезпечення відповідного матеріально-технічного оснащення. Подолання цих труднощів потребує комплексного підходу, який включає підвищення кваліфікації вчителів, розробку ефективних ігрових ресурсів та інтеграцію сучасних технологій у навчальний процес.

Загалом, використання ігрових технологій у вивченні польської мови є перспективним напрямом, що сприяє формуванню позитивного ставлення до навчання, підвищенню рівня знань та розвитку творчих здібностей учнів.

Інтерактивні методи викладання польської мови у ЗЗСО є ефективним засобом підвищення мотивації та якості засвоєння знань. Використання проєктного підходу, рольових ігор, цифрових технологій та гейміфікації сприяє розвитку мовної компетентності, критичного мислення та творчого потенціалу учнів.

Впровадження сучасних методик навчання дає можливість зробити освітній процес цікавим, продуктивним і результативним, що відповідає вимогам нової української школи та європейських стандартів освіти.

Список використаної літератури

1. **Використання сучасних технологій у викладанні польської мови** [Електронний ресурс] // Освітній портал України. – Режим доступу: <https://edu-ua.org/polish-teaching> (дата звернення: 30.03.2025).
2. **Роль інтерактивних методів у навчанні польської мови** [Електронний ресурс] // Педагогічні інновації. – 2024. – № 3. – Режим доступу: <http://pedinn.com/article/innovation-polish> (дата звернення: 30.03.2025).

3. **Способи підвищення мотивації під час вивчення польської мови** [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pednauk.cusu.edu.ua/index.php/pednauk/article/view/1095> (дата звернення: 28.03.2025).
4. **Використання елементів гейміфікації у навчанні польської мови** [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://obrii.org.ua/usec/storage/article/Medvedieva_2024_233.pdf (дата звернення: 29.03.2025).

Юлія Філюк,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка;
Науковий керівник: доктор педагогічних наук, професор
Палихата Елеонора Ярославівна

МОВА, МОВЛЕННЯ І СПІЛКУВАННЯ В КУРСІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

Українську мову в школі вивчають з першого до одинадцятого класу в усній та писемній формах. За визначенням О. О. Потебні і Л. А. Булаховського, мова є ключовим інструментом, що забезпечує спілкування між індивідами, надаючи можливість обмінюватися думками та досягати взаємного розуміння. Маючи прямий зв'язок з мисленнєвими процесами, мова фіксує та закріплює результати людського пізнання у формі слів та їх поєднань у реченнях, що робить можливим обмін ідеями та знаннями в межах суспільства [5, с.3].

Українська мова – це живий скарб, що передавався з покоління в покоління, увібравши в себе мудрість та досвід віків. Вона є втіленням нашої історії та культури, як давньої, так і сучасної, і, за проникливим спостереженням Івана Огієнка, є ключовою ознакою нашої національної ідентичності. Доки звучить рідна мова, доти й існує український народ як самобутня нація [3, с.17].

Мова – це душа народу, його найкоштовніший скарб. Кожна спільнота береже її як зіницю ока, дбаючи про те, щоб усі її діти вільно володіли материнським словом і мудро ним розпоряджалися. Бо, як слушно підкреслив Й. Юнгман, «народ живе доти, доки живе його мова, а її смерть – це його неминуча загибель» [1, с.45].

Д. Овсянико-Куликовський глибоко розумів значення мови, визначаючи її як генетичний код, що несе в собі інформацію про націю, її культуру, і є необхідною умовою для збереження власної ідентичності. Його слова про те, що «рідна мова –